

SCENARIUSZ LEKCJI MUZEALNEJ DLA GIMNAZJUM I SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

Temat: Niech żyje nowoczesność! Centralny Okręg Przemysłowy

Cel: Copowski fenomen gospodarczy, czyli rekordowe tempo budowy zakładów i miast, innowacyjność w produkcji, architekturze. Charakterystyka społeczeństwa w II RP. Odkrywanie życia codziennego w Polsce w latach 30. XX wieku. Czym była sztuka użytkowa i jak funkcjonowała w praktyce? Moda na art deco. Wojsko i patriotyzm w II RP.

Zagadnienia:

- Gospodarka. Zakłady i miasta COP: nowoczesność i rozwój
- Ważne osobistości. Śladami twórców COP z szerszym omówieniem osoby: E. Kwiatkowskiego
- Społeczeństwo i Sztuka. Życie codzienne w Polsce w latach 30. XX w. Omówienie stylu art – deco w sztuce i architekturze użytkowej.
- Wehikuł czasu. Znaczenie COP dla Polski przedwojennej i powojennej
- Militaria. Uzbrojenie Wojska Polskiego w przeddzień wybuchu II Wojny Światowej
- Patriotyzm w II RP.

Cele szczegółowe:

1. Uczeń pamięta i umie posługiwać się datami oraz pojęciami związanymi z II Rzeczpospolitą, ze szczególnym naciskiem na osiągnięcia gospodarcze. Zna ponadto daty związane z historią regionalną u progu wybuchu II Wojny Światowej
2. Orientuje się w sytuacji politycznej, gospodarczej, społecznej Polski okresu międzywojennego ze uwzględnieniem systemu partyjnego. Umie wskazać i krótko opisać oraz ocenić najważniejsze osobistości polskiej polityki, gospodarki
3. Wie, kiedy, gdzie i dlaczego powstały dwie najważniejsze inwestycje II RP (Port w Gdyni i Centralny Okręg Przemysłowy). Potrafi wskazać, na jakie części został podzielony COP, umie zlokalizować w jego ramach najważniejsze Zakłady Przemysłowe i miasta, zna nowoczesne jak na owe czasy sposoby produkcji przemysłowej
4. Wie, jaki był podział społeczeństwa w II RP pod względem ekonomicznym i wyznaniowym. Rozumie, czym był patriotyzm i jak wyglądało wychowanie patriotyczne w szkołach czy w rodzinie

5. Potrafi rozróżnić uzbrojenie oraz umundurowanie Wojska Polskiego w przeddzień wybuchu II Wojny Światowej. Potrafi wskazać różnice i podobieństwa w stosunku do Wehrmachtu i Armii Czerwonej.

6. Wie, czym była i czym charakteryzowała się sztuka użytkowa. Umie opowiedzieć o stylu Art. – deco z wyliczeniem różnic w stosunku do poprzedniego stylu: secesji. Potrafi wskazać i krótko opisać styl Art. – deco na przykładzie Stalowej Woli

7. Potrafi samodzielnie jak i w grupach wyszukiwać oraz klasyfikować informacje z różnych dziedzin. Potrafi pracować według metod aktywizujących

Środki i metody dydaktyczne: Komentarz słowny odnoszący się do zabytków znajdujących się na wystawie stałej: COP – dla przyszłości. Komentarzowi słownemu towarzyszą nowoczesne środki audiowizualne: filmy oraz różne środki dźwiękowe. Lekcjom towarzyszą metody aktywizujące ucznia (quiz, praca pod kierunkiem, rozmowa nauczająca)

Forma pracy: indywidualna i grupowa

Czas trwania: 90 min (2 lekcje po 45 min.)

Prowadzący zajęcia: Beata Surdaj

Przebieg zajęć:

1. Prowadzący omawia miejsce gdzie znajdują się uczniowie, podaje tytuł wystawy. Poleca zwrócić uwagę na specyficzną przemysłową architekturę wnętrza. Prowadzący opisuje specyfikę wystawy (dźwięki, fotoplastykon, kino) Porównuje specyfikę wystawy do innych muzeów np.: do Muzeum Powstania Warszawskiego. Następnie wyjaśnia tytuł lekcji muzealnej.

2. Prowadzący w znaczeniu regionalnym i globalnym przedstawia sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną w latach 20. XX wieku. Poleca zwrócić uwagę na wpływ sytuacji międzynarodowej na rozwój II RP. Zaznacza trudną sytuację, w jakiej znalazł się kraj od odzyskania niepodległości aż do pokoju ryskiego. Poleca uczniom wymienić postanowienia traktatu wersalskiego ze szczególnym zaznaczeniem sytuacji Polaków. Reasumuje informacje z grupą podkreślając tym samym niezwykle trudną sytuację, w jakiej znalazł się kraj. Rozwija informacje o Gdyni i o Staropolskim Okręgu Przemysłowym czy Mościcach.

3. Poleca uczniom oglądnąć przedwojenny film: *C.O.P. Stalowa Wola*, Reż. Jerzy Gabryjelski, *Laboratorium Filmowe Falanga*, 1938. Przed jego projekcją wyjaśnia tytuł, czas powstania i poleca zwrócić szczególną uwagę na sposób, w jaki zostały przedstawione dokonania w ramach COP. Podkreśla rolę propagandy w przedwojennej Polsce, jej roli w dobie budowy COP. Poleca zwrócić uwagę na słowa M. Wańkowicza tym samym przedstawiając jego krótką biografię.

4. Po projekcji filmu, poleca uczniom zwrócić uwagę na panel interaktywny z przedwojenną mapą COP z zaznaczonymi miastami i zakładami. Przedstawia uczniom wszystkie elementy, na które składała się budowa COP – u. W formie rozmowy nauczającej zadaje pytania wyjaśniające sposób budowy, tempo, miejsce, specyfikę. Informuje o istnieniu do dnia dzisiejszego niektórych zakładów. Opowiada o miastotwórczej roli COP – u. Podaje różnicę w stosunku do współczesności rodzaju produkcji, rozmieszczenia. Wyjaśnia ważność budowy COP dla ówczesnej Polski.
5. Będą w tej części ekspozycji poleca zwrócić uwagę na fotografie przedstawiające ważne osobistości związane z życiem politycznym, gospodarczym II RP. Nakreśla sytuację polityczno – partyjną początku lat 30. XX wieku. Poleca wskazać fotografię E. Kwiatkowskiego, I. Mościckiego, E. Rydza – Śmigłego. Podkreśla ich ważność a w szczególności postać i dokonania E. Kwiatkowskiego. Opowiada o dyrektorach zakładów wybudowanych w ramach COP.
6. Po zakończeniu pracy z filmem i panelem interaktywnym oraz fotografiami prowadzący poleca, aby uczniowie na podstawie wcześniej przygotowanych quizów sami dowiedzieli się, co kryje wystawa. Np.: Co produkowały zakłady?, Jakie nosiły nazwy?, Gdzie się znajdowały? Jakie zastosowano innowacje w produkcji?
7. Po samodzielnej pracy uczniów prowadzący w poszczególnych częściach ekspozycji odnosi się do treści quizów wskazując tym samym na poprawne rozwiązania. Następnie opowiada ciekawe informacje o sztandarowych eksponatach: samolot „Łoś”, karabinek przeciwpancerny UR, motocykl SHL 98 czy Fiat 508.
8. Na podstawie ekspozycji przedstawia wygląd żołnierza Wojska Polskiego oraz wymienia militaria z najważniejszymi charakterystycznymi cechami. Wyjaśnia różnicę w stosunku do uzbrojenia Wehrmachtu czy Armii Czerwonej. Wyjaśnia znacznie pojęć L.O.P.P. czy FON.
9. Na podstawie prezentowanych fotografii, dokumentów przedstawia podział społeczeństwa polskiego u progu II RP pod względem ekonomicznym. Za pomocą zaaranżowanej na lata 30. XX wieku uliczki z charakterystycznymi witrynami sklepowymi np.: z modą, radiotechniką czy zabawkami opowiada o życiu codziennym.
10. Przedstawia najważniejsze cechy stylu art. – deco w architekturze, sztuce z jej użytkowym charakterem. Krótko opisuje architekturę Art – deco na przykładzie Stalowej Woli z wyróżnieniem najważniejszych budowli.
11. Prowadzący na koniec lekcji poleca uczniom, aby wyjaśnili własnymi słowami pojęcie patriotyzm. Czym był patriotyzm dla Polaka przed wybuchem II wojny światowej a czym jest dzisiaj?